...la Grammat.

Cybulski Andr. Jos. Regula summi amoris, in sanctiori Terentio Christo erga Fratrem Hominem scenico apparatu explicata.

1722

61

REGULA SVMMI AMORIS, IN SANCTIORI TERENTIO CHRISTO, erga Brutum Hominem,

PER

ILLVSTRISSIMAM & NOBILISSIMAM JUVENTUTEM,

Scholæ Grammatices,

In publico Scholarum Regni Oratorio, Immaculatè Conceptæ Virginis SACRATISSIMÆ,

Spectante Magnorum Hospitum Frequentia,

Scenico Apparatu

EXPLICATA.

Anno Domini 1722. Die 31. Martij.

CRACOVIÆ, TYPIS UNIVERSITATIS,

In Avitum Stemma.
ILLVSTRISSIMÆ KONARSCIORVM DOMUS.

Enſe minax hoſtis non hic ſubſiſtere par eſt:
Nam Leopardus hians cuncta ſuperba domat.
Quàm felix fauſtumq; fluit cum tempore donū,
Dùm tantis gaudet terra Polona feris.

ALEXANDER à Zakrzow ZAKRZOWSKI,
Venatorides Czerniechovienſis
Grammatices Alumnus.

ILLUSTRI ac MAGNIFICO DOMINO

D. IOSEPHO,

ILLUSTRISSIMI ac MAGNIFICI DOMINI

D. FRANCISCI FIRLEY,

DE KONARY

KONARSKI,

Ad Supremum Regni Tribunal Deputati Judicis, Veterani Cohortis Loricatæ Præfecti, magnæ spei Filio, Pòéseos AUDITORI.

Domino Patrono Colendissimo.

Culi in amore Duces utiq; non errant, cum Regulam Amoris Divini ad Te vident dirigendam. Illustris ac Magnifice Domine. Olim *in* IOSEPHI *gremio amor Cælestis Patris recubuit, justè nunc in manus* IOSEPHE *Tuas regulatus Grammatico exercitio amor se recipit. Regulā hanc non renue; Qui licet è Parnasso Grammaticam inferiorem conspicis; Grammaticæ tamen Iuventutis conatum non despice. Neq; enim Te Grammatica vota adirent, si non amarent; si intra limina sua, Te habitum, sedulum, diligentemq; non recolerent. Allicis ad Te cunctos tam ingenij quam naturæ dotibus. Provocas singulorum amorem, qui quamvis nolles amari debes; quia ut ameris evincis. Futuros tui in Republica magnanimos actus, jam in scholastico pulvere colligere licet; quantus in Aciem Martis sis descensurus, jam in Palladis Arena prabes indicia. Verè Majores Tuos Illustrissimos imitaris, qui olim infantiā suā per scuta, per galeas ad victorias dirigebant. Vicisse hostes Illis pro gloria fuerat, Tibi majorum victorias legere, notare, laudis decorisq; argumentum. Nosces post præmissam Antecessorū fortitudinem fortiùs contra hostes Patriæ urgere victoriam, nec ignorabis contra adversos insultus intorquere impetū; qui ex Gentilitij Leopardi fronte solam legis fortitudinem. Sed nec altiùs frondosam*

Generis Tui Illuſtriſſimi *conſcende Arborem, non enumera inſignem Domus Tuæ originem, in qua omnes in Sereniſſima Republica Polona honorum gradus, veluti Ilias in putamine complectuntur. Non manifeſta tot Illuſtriſſimas Domos Sangvine junctas*, DEMBINSCIORŨ, KARVICCIORŨ, PRZEREMBSCIORUM, KOTKOWSCIORUM, ROGOWSCIORUM, PAPROCCIORUM, GUTTITERORUM, *Vnus pro mille ſufficit Tibi indefeſſus Sarmaticæ felicitatis Atlas, Illuſtriſſimus videlicet ac Magnificus Dominus Parens Tuus, ad Tribunal Regni ex Palatinatu, Cracovienſi Iudex Deputatus, Loricatæ Cohortis Præfectus. Hic Tui regula eſt qualis quantusq; eſſe debeas. Hic poſt Palladis Martisq; Tyrocinium in utraq; arte Triarius; Gradivi ſpiritum ſub Imperio Exercitûs Reipub: Ducũ imbibit, ita, ut paribus munijs admoveri, nunc mereatur. Limatæ mentis, & elevatioris ingenij documenta, vel maximè nunc Themidis Polonæ librat lance. Ex ſupremi Palatinatûs Cracovienſis ordine, conſilio judicioq; primus, Areopagũ judicij efficaciâ ſententiarũ pondere implendo, maximam honorum partem trahit ſui pedíſequam. Non memoro hic Illuſtriſſimam Comitum in Promnik Celarorũ Proſapiam, quæ adeo in altum evecta eſt, ut vix ſubtili Oratorum pennâ attingi valeat. Non recenſeo,* Illuſtriſſimam IOANNAM *de Birkow, Comitiſſam in Promnik, Genitricem Tuam; cujus virtutes adeo excreverunt, ut jam ipſa ſidera tangant. Nec de te minor ſpes; qui accreſcentis Nomine inſignitus, quotannis novis augeris decoribus. Te annis coæva ambit vivacitas morum exornat comitas, compta commendat promptitudo. Omnibus affabilis, verè Muſas imitaris, quæ ſibi ſemper ſociam adſciſcunt ſuavitatẽ. Imò Apollinis obibis vices, ſi tuis Muſis gratias interſeres. Dignus certè amor ſavoribus, dignus foveri & haberi, Qui hic Regulam ſuſcipit, ne in Oculis Tuis perſpicaciſſimis contra ordinem Grammaticũ peccare videatur. Excipe igitur hanc Regulam, & amorem Chriſti erga Genus humanum obſerva; Qui ut te olim ad ſupremos in Sereniſſima Republica Polona evehat honorum gradus, precatur.*

ILLUSTRIS & MAGNIFICÆ DOMINATIONIS VESTRÆ.

Obſervantiſſimus Servitor

M. ANDREAS IOSEPHVS CYBVLSKI,
Phil. Doctor, Sch: Gramm: Profeſſor.

ARGUMENTUM.

FAsces Romani Imperij tenente Antonio, singulare inauditi amoris documentum in Terentio & Decio Bruto adinventũ; nam cùm Antonius Spiculatores misisset, qui Brutũ caperent, ligarent, interficerent, Servius Terentius ut eum à morte liberaret, assumens nomen Bruti, spontè se ipsum interfectoribus obtulit.

ZA pánowánia w Rzymie Antoniusza, osobliwy niesłycháney miłośći dokument w Terencyuszu y Decyuszu Brutuśie iest wynáleźiony, albowiem gdy posłał był Antoniusz Zołnierzow, ktorzyby Brutula złápáli zwiazali, zábili, Serwiusz Terencyusz ázebygo od okrutney wybawił śmierći, przyimuiąc ná siebie Brutusa imię dobrowolnie się zaboycom podał.

PROLOGUS

ACTUS Imus

SCENA I.

SEnatus Populusq; Romanus cum splendido apparatu audit Antonium perorantem, virtutes & merita sua exponentem; cui fidelitas & omnis veneratio ab omnibus appromittitur.

SEnat y Rzymski lud słucha w bogatym stroiu Antoniuszá peroruiacego, cnoty y zasługi swoie explikuiacego, ktoremu wszelka wierność y honor wszyscy obiecuia.

SCENA II.

LEx Apuleia in præfato senatu promulgatur si quis Sacram Majestatem minuisset, capitis reus esset.

PRawo Apuleiuszowe w pomienionym senaćie publikuia, że gdyby kto publicznego w czym uszczerbieł Maiestatu, śmierćiby winien był.

SCENA III.

EXplanatores mittuntur, ut congressus Romanorum Civium subaudiant, utrum aliquid contra legem non loquantur.

SPiegow posyłáią, áżeby przy zgromadzeniach Obywátelow Rzymskich podsłuchowali, ieżeli czego przećiwko práwu nie mowią.

SCENA IV.

ANtonius in Capitoliũ leonibus vehitur, cui unus Explanatorum occurrit, & refert se aliquid contra Majestatem audivisse, cui præmium pollicetur Imperator, si certitudinem resciverit.

AAtoniusz lwami się do kapitolium wieźie, ktoremu ieden ze spiegow drogę zábiega y donosi, że coś przećiwko Májestatowi usłyszał, ktoremu Imperator nagrodę obiecuie, gdy by się pewnośći dowiedźiał.

SCENA V.

IRatus Antonius palam in senatu, querulatur quòd illum pessimi adeant rumores, cum detrimento famæ Illius.

ROzgniewany Antoniusz publicznie się w Senaćie żali, iż go złe dochodzą nowiny z uszczerbkiem sławy Iego.

Intermedium

ACTUS 2dus.

SCENA I.

TErentij cum Bruto affectûs cõtestatio, adeo ut etsi mori oportuerit, amor illorum mutuus vivere possit.

TErencyusz z Brutusem affekt sobie świadcza, ták dálece że choćiażby umierać potrzebá było, miłość ich w záiemna żyć miáła.

SCE-

SCENA II.

BBrutus Conviva & parùm inter pocula hilaris, contra Antonium conſurgit, illumq; privare Imperio promittit.

BRutus ná Bankiećie w kompanij przy winie weſoły, przećiwko Antoniuſzowi powſtaie, y iego z Panſtwa wyzuć obiecuie.

SCENA III.

REfertur Terentio fidiſſimo Bruti amico, quòd hoc auſus fuerit moliri, & eloqui; cõtriſtatus hic, conſilium init cum Bruto, & affli-ctum ſolatur ſua pro Illo dexteritate.

DOnoſzą Terencyuſzowi naypoufalſzemu Brutuſa przyiaćielowi że ſię ważył otym myśleć y to wymowić, záſmucony ten, rádę czyni z Brutuſem y zturbowánego ćieſzy ſwoia zániego odwagą.

SCENA IV.

ACcuſatur in ſenatu Brutus criminis reus, ubi concluditur Illum delere ex libro vitæ.

SKarżą w Senaćie ná Brutuſa wyſtępnego, gdźie konkluduią, aby go wymazác z kśięgi żywota.

SCENA V.

DOrmientem Brutum fata infeſtant, & per ſomnium videt ſepulchrum ſibi aperiri, qui expergefactus totum Terentio revelat, Ille vero eundem defendere promittit.

SPiacego Brutuſa Fáta nápáſtuią y przez ſen widźi że mu ſię grob otwiera, ktory porwawſzy ſię zeſnu, wſzytko Terencyuſzowi obiáwia on zaś Iego bronić obiecuie.

Intermedium

A C T U S 3tius.

SCENA I.

MIttuntur ſpiculatores ab Antonio ut vindicent læſionẽ Illius Brutum capiant, ligent, & incarcerent.

 Poſy-

POſyła Antoniuſz Zołnierzow áżeby ſię zemśćili urá-
Iego Brutuſa związali złápáli y w więźieniu oſądźili.

SCENA II.

AVdito hoc Terentius cæpit pavere triſtari & mæſtus eſſe, ſed laſſatum meditationibus Amor viſitat; & perſvadet, ut Amico det vitam ſua morte.

VSłyſzawſzy to Terencyuſz począł ſię bać y ſmućić; lecz zfátygowánego myślámi Miłość wizytuie, y rádźi áżeby dał żyćie ſwoią śmierćią Przyiaćielowi.

SCENA III.

TErentius Brutum in carcere viſitat, cujus Nomen & veſtes aſſumit, & e carcere exire, jubet.

TErencyuſz Brutuſa w więźieniu náwiedza, ktorego Imię y ſuknie bierze, y z więźienia wyniść rozká-zuie.

RCENA IV.

ANtonius denuò mittit milites ut omninò Brutum ex carcere ad interficiendum educant.

ANtoniuſz znowu poſyła Zołnierzow, áżeby koniecznie Brutuſá z więźienia ná śmierć wyprowádźieli.

SCENA V.

GEnius Amorem Chriſti inducit, ſub effigie Terentij; tandem Oratio Aurelij Lippi peroratur.

GEniuſz miłość Chryſtuſowa wyraża pod Figurą Terencyuſzá, á potym Orácyą Aureliuſzá peroruią.

Intermedium

EPILOGUS.

Permiſſu Magnifici Domini
RECTORIS.

~~Tabulae scenicae.~~

(~~Cybulski Andr. Joseph~~)

~~Scholares Novodvorsc. Regula summi amoris in [illegible]~~

~~[illegible] Serentes Christo erga Beatum hominem~~